

blive, at de ville kunne erhverve saadanne mindre Eiendomme for en mindre Kapital, med en mindre Kontant Udbetaling, end de hidtil have kunnet faae dem for, men saa ville de til Gjengjæld blive saa meget mere bebyrdede med aarlige Afgifter. Den Frygt, vi nærede og udtalte under denne Sags 2den Behandling for, at man ved gaa ind paa hele denne Foranstaltning skulde at komme ind paa en høist farlig Glidbane, synes mig, har i allerhøjeste Grad bekræftet sig ved, hvad der nu har viist sig i det andet Thing. Alereede nu er man ikke forngiet med Lovforslaget saaledes, som det udgik fra dette Thing, men foreslaar en meget betydelig Udvidelse alt i denne Sessjon, og vedtage vi dette, skulle vi faae at se, hvilke betydelige Udvidelser der vil fremkomme Forslag om i følgende Sessjoner. De ville ganske vist ikke udeblive.

Saffner: Den ærede Ordfører for de Herrer, der have stillet Vædringsforslaget under Nr. 2 i Erklæringen, har jo saa fuldstændig gjort Rede for, hvorfor de have fundet det forsvareligt og rigtigt at gaa til en Grændse af 4,000 Kr. for Udlaan i saadanne mindre Eiendomme, at jeg egentlig ikke havde nødig at tilføje noget Videre til anbefaling for dette Forslag. Der er imidlertid fra den ærede sidste Taler fremkommet adskillige Ytringer, som foranledige mig til at fremkomme med et Par Ord derimod. Den ærede Taler ligesom ogsaa Udvalgets ærede Ordfører henlede Opmærksomheden paa, at Grændsen 2,500 Kr. jo oprindelig af den høitærede Indenrigsminister var sat i Lovforslaget, saaledes som han havde forelagt dette, og deri fandt den ærede Ordfører en Grund til at henstille til Thinget at blive staaende ved denne Grændse. Den sidste ærede Taler saae i den Grændse, der var fastslaaet i Udkastet, en naturlig Grændse, og jeg formoder, at han derved sigtede til, at naar man kom til en Sum, der var høiere end 2,500 Kr., vilde Eiendommene kunne faae Laan i de bestaaende Kreditforeninger. Det forekommer mig imidlertid, at man ikke bør betragte Sagen fra det Synspunkt, hvor disse Eiendomsbesiddere kunne faae Laan, men man bør se paa, under hvilke Vilkaar de ville kunne faae Laan, og endelig bør man, naar man vil trække Grændsen, se hen til, hvem det er, der virkelig er trængende til at blive hjulpsne. Seg kan fuldt vel forstaa, at ærede Medlemmer i dette Thing sige: vi finde den Tanke at oprette Kreditkasser med Statsgaranti forkastelig, og derfor ville vi aldeles ikke gaa ind derpaa; men naar de have givet deres Samtykke til, at en saadan Lov emanerer, forstaaer jeg ikke fuldkommen, hvorledes de kunne rejse en saa heftig Modstand mod, at Grændsen forhøies fra 2,500 Kr. til 4,000 eller til 5,000 Kr. Hvad det

som sagt kommer an paa, naar man overhovedet vil gaa ind paa Lovforslaget, er at hjælpe dem, som virkelig trænge til Hjælp, og jeg kan forstikke den ærede sidste Taler om, at han, naar han kjendte Forholdene i Landets forskjellige Egne saaledes, som jeg kjender dem, vilde indrømme, at der for Eiendomsbesiddere med Eiendomme til en Værdi af mellem 2,500 og 4,000 Kr., er en lige saa stor Ervang til at faae Laan paa billigere Vilkaar, end de kunne opnaa i de bestaaende Kreditforeninger, som for Eiendomsbesiddere med Eiendomme indtil en Værdi af 2,500 Kr. Den ærede Taler henlede Thingets Opmærksomhed paa, at man ved at udvide Grændsen saa meget, som foreslaaet er, vilde sætte en Præmie paa Udstyknngen her i Landet, Noget, som vistnok var lidet ønskeligt. Seg skal tillade mig at udtale, at jeg ganske vist ikke er nogen Ven af en vidtbrevet Udstykning, men ligesom man her i Landet ikke har sat nogen meget snever Grændse for Udstyknngen, saaledes er det ogsaa vist, at man kun til en vis Grad kan modarbejde Udstyknngen. Hvor Folkemængden tiltager, og hvor man ikke vil tvinge Folk til at udvandre, bliver man ligesom nødsaget til at gaa ind paa en Udstykning af større Eiendomme, men at Udstyknngslysten skulde blive opmuntret ved den Foranstaltning, som tilfigtes ved denne Lov, kan jeg paa ingen Maade indrømme. Det er muligt, at en enkelt Besidder af en større Eiendom kan spekulere i Udstyknngen, men det er en Spekulation, som virkelig ikke bliver understøttet i nogen betydelig Grad ved denne Lov, og jeg tror, at den Frygt, som den ærede Landssthingsmand nærer i saa Henseende, er temmelig ugrundet. Naar man overhovedet er gaaet ind paa Loven, og naar man vil hjælpe de mindre Besiddere, tror jeg, at vi her i Thinget skulle slutte os til det Forslag, der er stillet i Erklæringen under Nr. 2 under Forudsætning af, at den høitærede Indenrigsminister ikke vil modfatte sig det.

Judenrigsministeren (Seel): Hensigten med det foreliggende Lovforslag har jeg oftere havt Leilighed til at anføre. Den er den, at man ved Statshjælp vil komme alle undertrykte eller rettere mindre helbdigt stillede Samsundsclasser til Hjælp ved at gjøre det muligt for dem at staa sig paa saadanne Vilkaar, som andre bedre stillede Medlemmer i Samsundet kunne staa sig paa. Det var Hovedhensigten dergjennem at komme dem til Hjælp for at gjøre det muligt for dem at forbedre deres materielle Vælvære og herved løfte dem opad. Og naar man nu spørger: Hvor er Grændsen for den paagjældende Samsundsklasse, som trænger til en saadan Understøttelse, maa man jo erkjende, at den ikke lader sig angive ved et bestemt Tal, men beror væsent-